

Runsaslajiset jäkkiniityt

Artrika stagg-gräsmarker på silikatsubstrat

Koodi: 6230

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

Luontodirektiivin ensisijaisesti suojeltu luontotyyppi

BOR suojelutaso epäsuotuisa huono, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Runsaslajiset jäkkiniityt ovat jäkkivaltaisia niittyjä happamalla kasvualustalla. Ekologiset olosuhteet, kuten kosteus, voivat vaihdella. Yleensä jäkkiniityt kuvastavat alueen pitkää perinteistä laidun- ja niittokäyttöä. Jäkkiä tulee kasvaa vähintään aarin kokoisella alueella, jotta niittyä voidaan pitää tähän luontotyyppiin kuuluvana. Luontotyyppin nimestä huolimatta muu kasvillisuus ei aina ole kovin runsaslajista. Jäkkiniityt liittyvät lähes aina muihin niittytyyppeihin, jotka esiintyvät yleensä jäkkiniittyä laajempina. Luontotyyppiin luetaan yleisesti kuuluvaksi kansallisen kasvillisuustyyppityksen heinäke-dot, tuoreet heinäniityt, kosteat heinäniityt lukuun ottamatta kalkkivaikutteisia alueita sekä tuoreet pienruohonniityt mikäli jäkki on niillä vallitseva. Myös merenrantojen ylärantaniittyjen jäkkivaltainen kasvillisuus kuuluu tähän luontotyyppiin. Jäkin lisäksi tyypillisiä lajeja ovat muun muassa nurmirölli, huopakeltano, kanerva, hirssisara ja lampaannata.

Jäkkiniittyjen edustavuuden kannalta keskeisiä piirteitä ovat avoimuus, jäkkivaltaisuus sekä matala ja tuoreella niityllä esiintyessään monilajinen kasvillisuus.

Levinneisyys

Luontotyyppiä esiintyy harvinaisena ja pienialaisena eri puolilla Suomea. Ypäjän hevoslaidun on esimerkki runsaslajisesta jäkkiniitystä.

Nykytila ja uhkatekijät

Jäkkiniityt ovat olleet aiemmin Suomessa yleisiä, mutta ne ovat harvinaistuneet voimakkaasti laidunnus- ja niittokäytön loppumisesta seuranneen umpeenkasvun takia. Myös laiduntapojen muuttuminen laidunta rehevöittäväksi on huomattavasti heikentänyt kohteiden laatua. Muita jäkkiniittyjen taantumista tai häviämistä aiheuttavia tekijöitä ovat metsittäminen, rakentaminen ja pellonraivaus.

Kuva: Anna Koskela